

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

De Klimop

Plaats : Ridderkerk
BRIN nummer : 08WM|C1
Onderzoeksnummer : 283716
Datum onderzoek : 1 en 2 juni 2015
Datum vaststelling : 7 september 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	10
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	11
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	14

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De Klimop heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De resultaten die de leerlingen boeken zijn passend voor de leerlingenpopulatie.
- Het didactisch handelen is voldoende. Er liggen kansen om de leerstof meer activerend aan te bieden.
- Het eenduidige klassenmanagement zorgt voor voldoende taakbetrokkenheid. In de kleutergroepen kan hiervoor nog een sterkere basis gelegd worden.
- Er liggen kansen om het onderwijs aan de meer- en hoogbegaafden meer planmatig en beredeneerd af te stemmen op de onderwijsbehoeften van deze leerlingen.
- Er is sprake van een prettig schoolklimaat. In zowel de onder- als bovenbouw dient de respectvolle interactie tussen de leerlingen hoog op de agenda te blijven staan.
- De school heeft goed zicht op haar eigen kwaliteit en formuleert verbeteracties om de kwaliteit te verbeteren. Kansen liggen in het versterken van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het verbeteren en borgen van de kwaliteit.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De resultaten die de leerlingen behalen aan het einde van de schoolperiode fluctueren. Dit komt onder andere door het feit dat het een kleine school betreft en enkele leerlingen het gemiddelde van de schoolverlaters groep enorm kunnen beïnvloeden. Over de hele linie zijn de resultaten gemiddeld genomen voldoende en passend bij de leerlingenpopulatie. De tussentijdse resultaten zijn voldoende tot goed.

De school heeft concrete resultaat ambities geformuleerd op groepsniveau.

Kansen liggen bij het zichtbaar maken van resultaten op andere gebieden, zoals de 21ste eeuwse vaardigheden, waar de school ook erg op inzet. Ook kunnen de leerrendementen van de leerlingen over de gehele basisschoolperiode in beeld gebracht worden.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

De school kiest voor methodes die passen bij de leerlingenpopulatie en voldoen aan de kerndoelen. Daarnaast is de school volop bezig het aanbod verder te verbreden en eigentijdse ict middelen doelmatig in te zetten.

Het directe instructiemodel en coöperatief leren zijn al duidelijk zichtbaar in de groepen.

Een volgende uitdaging ligt in het meer los laten van de methode om op basis van leerdoelen het onderwijs activerender en uitdagender te maken. In de groepen 3 t/m 8 is sprake van eenduidig en positief klassenmanagement. Deze herkenbaarheid in handelen zorgt bij de leerlingen voor grote taakbetrokkenheid.

Omdat het hier om een kleine (dorps)school gaat zijn de leerlingen goed in beeld. Ook de vorderingen van de leerlingen volgt de school goed. Op basis hiervan wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Dit kan echter planmatiger vorm krijgen. Hierbij is het de uitdaging om te werken met slimme instrumenten, die voor alle betrokkenen daadwerkelijk houvast bieden en differentiëren voor zowel groepjes leerlingen als individuele leerlingen daar waar nodig. Het is belangrijk om hierbij tevens op het formuleren van concrete hoge verwachtingen te letten. Sommige leerlingen kunnen een inhaalslag maken, terwijl andere leerlingen al met een bescheiden leerwinst een goede ontwikkeling doormaken.

De school kan zich daarnaast verder bekwamen in het specifieke onderwijs aan meer- en hoogbegaafden. Er wordt al veel gedaan op dit gebied, maar het ontbreekt aan de nodige planmatigheid en heldere perspectieven voor deze leerlingen.

Het klassenmanagement, beredeneerd werken met aanbod en tussendoelen en de effectieve leertijd is in de kleutergroepen nog een belangrijk aandachtspunt en dient versterkt te worden. Hier wordt immers de belangrijke basis gelegd voor taakbetrokkenheid, samenwerking en zelfstandig werken. De school heeft aangegeven binnenkort de visie op onderwijs aan het jonge kind verder te gaan uitwerken. Bovenstaande aspecten kunnen daar goed in meegenomen worden.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid			•	

Op De Klimop-Rijsoord is sprake van een respectvol en rustig schoolklimaat. De school heeft heldere gedragsregels en werkt met methodes om sociale vaardigheden te stimuleren. De betrokkenheid van de leraren bij de leerlingen is

groot. De kleinschaligheid van de school brengt met zich mee dat ouders en leerlingen in beeld zijn en zich thuis voelen op De Klimop.

De school speelt op een adequate wijze in op pestgedrag. Bij onderhuidse spanningen en pestgedrag blijft een preventieve en actieve aanpak noodzakelijk. Met name in de onder- en bovenbouw is het van belang om consequent en actief de sociale vaardigheden en respectvol gedrag te stimuleren.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

De school heeft middels diverse zelfevaluaties en auditscans in beeld hoe het staat met de kwaliteit van het onderwijs. Jaarplannen en schoolplan worden op basis hiervan opgesteld, waarbij heldere speerpunten geformuleerd worden. De school was, tot een jaar geleden, een dislocatie van een andere school, maar is nu zelfstandig. De school is hard bezig zich goed te profileren en het onderwijs nog beter aan te laten sluiten bij de kenmerken van de leerlingen. Het gehele team staat hier achter en is enthousiast en gemotiveerd om het onderwijs zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de leerlingen. De school kan deze betrokkenheid benutten om alle teamleden nu ook meer 'eigenaar' te laten zijn van het ontwikkeltraject van de school. Op dit moment zijn het vooral de directeur en intern begeleider die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteitsontwikkelingen. Door dit met elkaar te doen, op een slimme manier in te richten en verantwoordelijkheden te verdelen, kan deze kleine school groot zijn in onderwijskwaliteit en vernieuwing.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Klimop.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het bestuur, MT en het team van CBS De Klimop kunnen zich vinden in de rapportage van de inspectie. Er waren veel overeenkomsten tussen het oordeel van de inspectie en onze zelfbeoordeling. Hieruit blijkt dat we onze school goed kennen.

De aandachtspunten uit het rapport staan reeds verwoord in het schoolplan voor de periode 2015-2019. Wij zullen met name werken aan het verder uitbreiden van het handelingsgericht werken, het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde kinderen, het verder verbeteren van het schoolklimaat en vooral het onderwijs in de kleutergroepen.

Met het beschrijven van onze visie op kleuteronderwijs en de doelen die wij daarmee willen bereiken is reeds een begin gemaakt.

Speerpunt dit schooljaar is het structureel werken aan de acht 21e eeuwse vaardigheden. Naast dagelijks aandacht hiervoor in de groepen organiseren we maandelijks workshopmiddagen waarin we groepsdoorbrekend werken aan deze vaardigheden. Het inzetten van ouders bij deze middagen vergroot hun betrokkenheid.

Zowel de vertegenwoordiger van het bestuur als het team en het MT hebben het inspectiebezoek als prettig ervaren. Het MT en team voelden zich gehoord. Het nagesprek met alle betrokkenen was buitengewoon stimulerend en is een goede volgende stap bij het verder versterken van de gezamenlijke verantwoordelijkheid.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook De Klimop.

Op 1 en 2 juni 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleiders en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen.

Op 2 juni 2015 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de

ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen

en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de

verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van

het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.

- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.